

सीतादयस्त एव काव्ये नाव्ये च निवेशिताः सन्तो “विभाव्यन्ते
आस्वादाङ्कुरप्रादुर्भावयोग्याः क्रियन्ते सामाजिकरत्यादिभावा
एभिः” इति विभावा उच्यन्ते ॥ तदुक्तं भर्तृहरिणा ।

“शब्दोपहितरूपांस्तान् बुद्धेर्विषयतां गतान् ।

प्रत्यक्षानिव कंसादीन् साधनत्वेन मन्यते” ॥

इति । तद्भेदावाह ।

(६२) आलम्बनोद्दीपनाख्यौ तस्य भेदावुभौ स्मृतौ ॥

स्पष्टं ॥ तत्र ।

(६३) आलम्बनं नायकादिस्तमालम्ब्य रसोद्गमात् ।

आदिशब्दान्नायिकाप्रतिनायकादयः । अत्र यो यस्य विभावः
स तत्स्वरूपवर्णने वक्ष्यते ॥ तत्र नायकः ।

(६४) त्यागी कृती कुलीनः सुश्रीको रूपयौवनोत्साही ॥

दक्षोऽनुरक्तलोकस्तेजोवैदग्ध्यशीलवान् नेता ।

दक्षः क्षिप्रकारी । शीलं सद्वृत्तं । एवमादिगुणसम्पन्नो नेता
नायको भवति ॥ तद्भेदानाह ।

(६५) धीरोदात्तो धीरोद्धतस्तथा धीरललितश्च ॥

धीरप्रशान्त इत्ययमुक्तः प्रथमश्चतुर्भेदः ।

स्पष्टं । अत्र धीरोदात्तः ।

(६६) अविकथ्यनः क्षमावानतिगम्भीरो महासत्त्वः ॥

स्थेयान् निगूढमानो धीरोदात्तो दृढव्रतः कथितः ।

अविकथ्यनोऽनात्मस्वाधाकरः । महासत्त्वो हर्षशोकाद्यन-